

LATVIJAS REPUBLIKAS BĒRNU UN ĢIMENES LIETU MINISTRS

Basteja bulvāris 14, Rīga, LV-1050, tālrunis: 67356497, fakss: 67356464, e-pasts: pasts@bm.gov.lv

Rīgā 21-05-2008 Nr. 1-6/1954

Uz 13. 05. 2008.

Nr. 12/2-7-n/139-(9/08)

Saeimas Kancelejai

Par atbildes sniegšanu uz
Saeimas deputātu L. Mūrnieces,
A. Latkovska, I. Circenes, A. K. Kariņa un
J. Reira jautājumu

Bērnu un ģimenes lietu ministrijā (turpmāk - Ministrija) esmu saņēmis no Saeimas Kancelejas partijas „Jaunais laiks” Saeimas frakcijas deputātu jautājumu Nr. 61/J9, kurā ietverti jautājumi par Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 6. panta piektajā daļā ietvertā principa ieviešanu (kas paredz, ka, veidojot maršruta tīklu ārpus pilsētām, vispirms tiek nodrošināta iespēja skolēniem apmeklēt izglītības iestādes); par bērnu izmantotāju reģistra ieviešanu; par grozījumiem Krimināllikumā, paredzot, ka nosacīta pirmstermiņa atbrīvošana no soda netiek piemērota, ja notiesātais ir persona, kam sods piespriests par smagu vai sevišķi smagu noziegumu pret nepilngadīgo personu; par paveikto Valsts programmas cilvēku tirdzniecības novēršanai 2004. – 2008. gadam (turpmāk – Valsts programma) ietvaros, kā arī plāniem jaunas valsts programmas izstrādei nākamajam politikas plānošanas periodam. Atbildot uz minētajiem jautājumiem, sniedzu šādas atbildes.

1. Lai nodrošinātu, ka, veidojot maršruta tīklu ārpus pilsētām, vispirms tiek nodrošināta iespēja skolēniem apmeklēt izglītības iestādes, Ministrija atbilstoši Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumos Nr. 111 „Ministru kabineta kārtības rullis” noteiktajai normatīvo aktu izstrādāšanas un pieņemšanas kārtībai aktīvi piedalās normatīvo aktu izstrādes procesā, kas saistīti ar minētās normas ieviešanu: tostarp Ministrija ir sniegusi atzinumus par likuma projektu „Grozījumi Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā” (izsludināts Valsts sekretāru 2008. gada 3. aprīļa sanāksmē, VSS-642), iebilstot pret likuma 6. panta piektās daļas svītrošanu, Ministrija ir sniegusi atzinumu par noteikumu projektu „Sabiedriskā transporta

SAEIMAS KANCELEJA

22-05-2008

Nr. 12/5-2-95-(9/08) Plkst. 945

pakalpojumu organizēšanas kārtība maršrutu tīklā”, VSS–1107, ierosinot šajos noteikumos paredzēt, ka, nosakot maršruta tīkla apjomu ārpus pilsētas administratīvajām teritorijām, primāri jānodrošina skolniekiem iespējas apmeklēt izglītības iestādes un pirmskolas vecuma bērniem iespējas apmeklēt pirmskolas izglītības iestādes.

Papildus sabiedriskā transporta maršrutu tīkla pilnveidošanas iespējām, nepieciešams izvērtēt alternatīvas tam, kā nodrošināt skolēniem drošu transportu, lai tie varētu nokļūt izglītības iestādē. Ievērojot minēto, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā, pamatojoties uz Ministru prezidenta 2007. gada 19. oktobra rezolūciju Nr. 45/SAN–3110/17647 ir izveidota starpinstitūciju darba grupa (piedalās arī Ministrijas pārstāvis), kuras uzdevums ir līdz 2008. gada 1. septembrim sagatavot priekšlikumus tiesību akta projekta veidā par pašvaldību nodrošinājumu ar transportu (skolēnu autobusiem) skolēnu pārvadāšanai. Darba grupa plāno izstrādāt Ministru kabineta noteikumu projektu, kas noteiks kārtību, kādā tiek īstenota skolēnu pārvadāšana pašvaldībās, kādam jābūt attālumam no skolēnu transporta līdz izglītības iestādei un dzīvesvietai, kāds ir šī pakalpojuma finansēšanas avots.

2. Izvērtējot reģistra izveides nepieciešamību par personām, kuras izdarījušas noziedzīgus nodarījumus pret tikumību un dzimumneaizskaramību, uzskatu, ka īpaša reģistra izveidošana nav lietderīga, jo jau patlaban darbojas reģistri, kuros pieejama informācija par noziedzīgus nodarījumus izdarījušām personām, kā arī par noziegumiem, par kādiem šīs personas ir sodītas. Tādēļ pirmām kārtām nepieciešams nodrošināt, ka šajos reģistros (Sodu reģistrā un Noziedzīgu nodarījumu reģistrā) pieejamā informācija tiek atbilstoši izmantota. Piemēram, nepieciešams nodrošināt, ka iestādes vadītāji, pieņemot darbā personas, saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta piekto daļu vienmēr pieprasa izziņas no Sodu reģistra par šo personu sodāmību.

Vienlaikus uzskatu, ka informācijai par dzimumnoziedzniekiem nebūtu jābūt pilnībā publiski pieejamai. Šādiem datiem jābūt pieejamiem bāriņtiesas priekšsēdētājam, pašvaldības vadītājam, pašvaldības policistiem, lai nepieciešamības gadījumā varētu informēt iedzīvotājus par personām, no kurām būtu nepieciešams uzmanīties. Par savu nostāju par likuma projektu „Grozījumi Sodu reģistra likumā” (Nr. 361/Lp9) un likuma projektu „Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā” (Nr. 360/Lp9) informēšu arī partijas LPP/LC Saeimas frakciju.

Papildus informēju, ka, lai efektīvi pasargātu sabiedrību no dzimumnoziegumiem, tai skaitā atkārtotiem dzimumnoziegumiem, Tieslietu ministrija sadarbībā ar Ministriju un citām valsts pārvaldes iestādēm ir izstrādājusi rīcības plāna projektu nepilngadīgo aizsardzībai no noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību (2008 – 2010), izsludināts 2008. gada 10. janvāra Valsts sekretāru sanāsmē, VSS–20.

3. Izvērtējot likuma projektu „Grozījums Krimināllikumā” (Nr. 444/Lp9), uzskatu, ka šādas normas ietveršana Krimināllikumā ir pamatota ar nepieciešamību aizsargāt īpaši neaizsargātas iedzīvotāju grupas – bērnu – intereses, ņemot vērā, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība

un gādība. Tādējādi pēc iespējas tiktu pagarināts laika posms, kādā notiesātais tiek izolēts no sabiedrības un ar savu rīcību nerada tai apdraudējumu.

Vienlaikus jāņem vērā, ka nosacīta pirmstermiņa atbrīvošana ir svarīgs elements progresīvās kriminālsodu izciešanas sistēmā. Iespēja būt nosacīti pirms termiņa atbrīvotam: individualizē kriminālsoda izpildi, motivē personu sadarboties ar to institūciju darbiniekiem, kas īsteno soda izpildi, motivē notiesāto ievērot ieslodzījuma vietā noteikto kārtību, iesaistīties resocializējošās aktivitātēs, ļauj mazināt noteiktās krimināltiesiskās represijas apjomu, ja soda mērķus izdodas sasniegt agrāk, nekā tas noteikts tiesas spriedumā. Par savu viedokli par šo likuma projektu informēšu LPP/LC Saeimas frakciju.

4. Informēju, ka par Valsts programmas izpildes koordinēšanu atbildīga ir Iekšlietu ministrija.

Savukārt Ministrija nolūkā izpildīt Valsts programmas pasākumus 2007. gadā turpināja veikt izglītojošus un informatīvus pasākumus dažādu nozaru speciālistiem vardarbības novēršanas jautājumos. Tika veikta 1 118 sociālo dienestu un pašvaldību bāriņtiesu darbinieku apmācība par darbu ar riska ģimenēm, par riska faktoru identificēšanas procesu un to novēršanu praktiskajā darbā, kā arī 706 policistu apmācība par bērnu tiesību jautājumiem un rīcību ģimenes konfliktsituācijās.

Papildus tika izveidota sociālo darbinieku apmācības programma par sociālās korekcijas programmas izveidi vecākiem no augsta riska ģimenēm un vecākiem, kuriem atņemtas aprūpes tiesības. Savukārt ar Ministrijas finansiālo atbalstu nodibinājums „Centrs Dardedze” izveidojis mājas lapu (www.dzimba.lv) par bērnu drošības jautājumiem un palīdzības iespējām no vardarbības cietušajiem bērniem.

Vienlaikus Ministrija plašsaziņas informācijas līdzekļos ir īstenojusi sabiedrības informēšanas kampaņu fiziskās un emocionālās vardarbības mazināšanai pret bērniem.

Savukārt 2008. gadā Valsts programmas īstenošanai plānoti šādi pasākumi: nodrošināt bērnu tiesību aizsardzības jomā strādājošo speciālistu apmācību par bērnu tiesību jautājumiem; organizēt programmas „Bērna emocionālā audzināšana” (BEA) par nevardarbīgu audzināšanu treneru apmācības ģimenes atbalsta centros un katrā ģimenes atbalsta centrā organizēt un apmācīt vismaz vienu vecāku grupu (12 cilvēkus); izglītēt vismaz 500 speciālistus par to, kā atklāt vardarbībā cietušos bērnus; īstenot preventīvu pasākumu kopumu – interaktīvu izstādi un izglītojošus pasākumus, kuri veicina vardarbības samazināšanos; apmācīt vismaz 400 sociālos darbiniekus, kā strādāt ar augsta sociālā riska ģimenēm (papildus skatīt Valsts programmu bērna un ģimenes stāvokļa uzlabošanai 2008. gadam).

5. Saskaņā ar Valdības rīcības plāna Deklarācijas par Ivara Godmaņa vadītā Ministru kabineta iecerētās darbības īstenošanu 7.4.5. apakšpunktā noteikto Iekšlietu ministrijai līdz 2008. gada 22. decembrim ir jāizstrādā jauna valsts programma cilvēku tirdzniecības novēršanai 2009. – 2012. gadam.

Nolūkā nodrošināt, ka jaunā valsts programma ir rezultatīva arī 2009. gadā, esmu aicinājis iekšlietu ministru paātrināt programmas izstrādi un pieņemšanu, lai nodrošinātu, ka finansējums tās īstenošanai no valsts budžeta tiek piešķirts visiem nākamajā plānošanas periodā nepieciešamajiem pasākumiem. Vienlaikus esmu aicinājis ministru programmas izstrādē pēc iespējas aktīvi iesaistīt arī pārējās valsts

pārvaldes iestādes, kuras atbilstoši savai kompetencei ir atbildīgas par pasākumiem cilvēku tirdzniecības novēršanai.

Ministrs

Neikens 67356498

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and strokes, positioned over the printed name A. Bāstiks.

A. Bāstiks